

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE
UPRAVA RIBARSTVA - UPRAVLJAČKO TIJELO**

Pravila i upute za provedbu mjera informiranja i promidžbe

u okviru Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike
Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020.

prosinac 2019.

PRAVILA I UPUTE ZA PROVEDBU MJERA INFORMIRANJA I PROMIDŽBE
prosinac 2019. godine

ODOBRIO ČELNIK UPRAVLJAČKOG TIJELA:

mr. sc. Ante Mišura
pomoćnik ministrice

KLASA:
URBROJ:

324-01/16-04/01
525-13/0747-19-247

SADRŽAJ

1. OBVEZE KORISNIKA	1
2. OBVEZNI ELEMENTI VIDLJIVOSTI	2
3. PRAVILA ZA OZNAČAVANJE PREMA TIPU OPERACIJE	4
3.1. Financiranje infrastrukture ili građevinskih radova.....	4
3.2. Financiranje kupnje fizičkih objekata	7
3.3. Označavanje aktivnosti opremanja.....	9
3.4. Komunikacijske i promotivne kampanje, informativni i edukativni događaji (izložbe, sajmovi, info dani, seminari).....	12
3.5. Publikacije i promotivni materijali (letci, brošure, priručnici, itd.).....	15
3.6. Audio i video materijali.....	18
3.7. Internetska stranica.....	20
4. GRAFIČKE NORME ZA IZRADU AMBLEMA UNIJE I DEFINICIJA STANDARDNIH BOJA.....	21
PRILOG I. Primjeri/fotografije ispravno označenih predmeta	23

1. OBVEZE KORISNIKA

Kod provedbe operacija koje se financiraju se iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo (EFPR), korisnik mora provoditi mjere informiranja i promidžbe sukladno članku 119. i Prilogu V. Uredbe (EU) br. 508/2014 te odredbama Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 763/2014 od 11. srpnja 2014. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) br. 508/2014 Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo u pogledu tehničkih obilježja mjera informiranja i promidžbe i uputa za izradu amblema Unije (SL L 209, 16.07.2014.).

Korisnik je obavezan operaciju za koju je ostvario potporu odnosno predmet potpore označiti na odgovarajući način, ovisno o samoj operaciji, a kako bi se javnost informiralo o ciljevima operacije i potpori Europske unije operaciji. Poštivanje obveze provedbe mjera informiranja i promidžbe se provjerava u okviru kontrole na terenu te je korisnik dužan voditi računa o pravovremenom označavanju onih predmeta/materijala/aktivnosti koje nije moguće provjeriti u kasnijoj fazi (redovnoj kontroli ili ex-post kontroli). Drugim riječima, korisnik je u takvim slučajevima dužan provesti označavanje u ranijoj fazi, u nekim slučajevima čak i prije podnošenja Zahtjeva za potporu. Detaljna pravila, upute i primjeri prema tipu predmeta potpore navedeni su u narednim poglavljima. Mjere informiranja i promidžbe se provode u skladu sa uputama navedenima u ovom dokumentu, a korisnik može koristiti i primjere označavanja koji su navedeni u ovim Pravilima.

Označavanje operacija podrazumijeva isticanje obveznih elemenata vidljivosti koji su navedeni i opisani u poglavlju 2. te, ako je primjenjivo, informacija o samoj operaciji koja je sufinancirana sredstvima EFPR-a. Način označavanja ovisi o tipu operacije koja je predmet potpore, a upute za pravilnu upotrebu elemenata vidljivosti po pojedinim tipovima operacija navedene su u poglavlju 3.

Tekstualni elementi vidljivosti iz poglavlja 3. te sve ostale istaknute informacije moraju biti na hrvatskom jeziku. Ako to želi, korisnik može uz hrvatski jezik, pojedine elemente istaknuti i na nekom drugom jeziku.

Troškove provedbe mjera informiranja i promidžbe snosi korisnik.

Ispunjavanje obveza provedbe mjera informiranja i promidžbe provjerava se u okviru kontrole na terenu koju obavlja Upravljačko tijelo. Detaljni način obavljanja kontrole na terenu te obveze korisnika nalaze se u Priručniku za korisnike Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo 2014.-2020. o provedbi kontrole na terenu i obvezama korisnika, koji je dostupan na mrežnim stranicama Upravljačkog tijela (<https://euribarstvo.hr/propisi-smjernice/>).

2. OBVEZNI ELEMENTI VIDLJIVOSTI

Korisnik je operaciju/aktivnosti koje su predmet obvezan označiti, tj. istaknuti obvezne elemente vidljivosti, kako slijedi:

I. Amblem Europske unije i upućivanje na Europsku uniju

Amblem EU

Amblem Unije treba izraditi u skladu s grafičkim normama i definicijom standardnih boja iz Priloga Uredbe (EU) br. 763/2014, a koje se mogu pronaći u poglavlju 4.

Amblem Unije na web-mjestima prikazuje se u boji. U svim drugim medijima boja se upotrebljava kad god je to moguće. Jednobojna verzija može se upotrijebiti samo u opravdanim slučajevima.

Amblem Unije uvijek je jasno vidljiv i na istaknutom mjestu. Mjesto amblema i njegova veličina primjereni su veličini predmetnog materijala ili dokumenta. Amblem Unije visok je najmanje 1 cm. U manjim promocijskim materijalima amblem Unije visok je najmanje 5 mm.

Kada je amblem Unije prikazan na web-mjestu, vidljiv je unutar područja prikaza digitalnog uređaja bez potrebe pomicanja prozora prema dolje.

Ako su uz amblem Unije prikazani drugi logotipi, amblem Unije barem je visine i širine najvećeg od drugih logotipa. Preporučuje se amblem Unije jasno odvojiti od logotipa treće strane.

Upućivanje na EU

Upućivanje na Europsku uniju podrazumijeva navođenje teksta „*Europska unija*“. Naziv Europska unija uvijek je ispisan u svojem punom obliku. Tipografski oblici koji se mogu upotrebljavati uz amblem Unije jesu sljedeći: Arial, Auto, Calibri, Garamond, Trebuchet, Tahoma i Verdana. Upotreba kurziva, podcrtavanja i tematskih fontova nije dopuštena.

Položaj teksta u odnosu na amblem Unije nije propisan, ali tekst se ne smije ni na koji način preklapati s amblemom Unije.

Veličina fonta razmjerna je veličini amblema. Boja fonta jest plava „reflex blue“, crna ili bijela, ovisno o pozadini.

II. Zastava Republike Hrvatske

Upute za izradu i definicije standardnih boja zastave Republike Hrvatske mogu se pronaći u Zakonu o grbu, zastavi i himni Republike Hrvatske te zastavi i lenti predsjednika Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 55/1990), a digitalni zapis na sljedećoj poveznici:

<http://www.sabor.hr/Default.aspx?art=41593&sec=4317>

III. Upućivanje na Europski fond za pomorstvo i ribarstvo

Upućivanje na Europski fond za pomorstvo i ribarstvo (EFPR) podrazumijeva navođenje teksta „*Europski fond za pomorstvo i ribarstvo*“.

Ako se na web-mjestu upućuje na Europski fond za pomorstvo i ribarstvo, upućivanje mora biti vidljivo unutar područja prikaza digitalnog uređaja bez potrebe pomicanja prozora prema dolje.

IV. Logotip Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020.

Detaljne smjernice za upotrebu vizualnih identiteta Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020. Te grafičke norme i definicije standardnih boja nalaze se u Knjizi grafičkih standarda OP za pomorstvo i ribarstvo koja se može preuzeti na sljedećoj poveznici:

https://euribarstvo.hr/files/Knjiga_grafickih_standarda_OP_Pomorstvo_i_ribarstvo.pdf

3. PRAVILA ZA OZNAČAVANJE PREMA TIPU OPERACIJE

U narednim poglavljima navedena su pravila i upute za označavanje prema tipu operacije/aktivnosti te primjeri označavanja. Primjeri nisu obvezujući, tj. korisnik može navedeno prilagoditi ovisno o vlastitoj operaciji, ali pod uvjetom da se pridržava uvjeta i obveza u odnosu na elemente vidljivosti iz poglavlja 2. te pravila i uputa o sadržaju i načinu označavanja za pojedine tipove operacija, a koja su navedena u nastavku.

3.1. Financiranje infrastrukture ili građevinskih radova

Operacije koje uključuju financiranje infrastrukture ili građevinskih radova je potrebno označiti ovisno o iznosu javne potpore:

- a) Za operacije financiranja infrastrukture ili građevinskih radova, a kod kojih ukupna javna potpora dodijeljena za tu operaciju iznosi više od 500.000 eura, korisnik je obavezan ulaganje označiti na sljedeći način:

Privremena informativna ploča

Korisnik je tijekom provedbe operacije dužan postaviti privremenu informativnu ploču značajne veličine (preporučene minimalne dimenzije su 70 x 100 cm) na mjesto koje je javnosti lako vidljivo, poput ulaza u objekt/gradilište. Privremena ploča mora sadržavati sve propisane elemente vidljivosti navedene u poglavlju 2. Elementi pod I. i III. moraju zauzimati najmanje 25% površine ploče. Uz navedeno, na ploči se mora navesti naziv operacije, ukupna vrijednost ulaganja (uključujući i korisnikov dio) te iznosi javne potpore u kunama, posebno EU i nacionalni dio.

Europska unija		
Naziv operacije: _____		
Ukupna vrijednost: _____ kuna		
Javna potpora: _____ kuna		
EU sufinanciranje: _____ kuna		
RH sufinanciranje: _____ kuna		
Operacija se sufinancira sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo		

PRIMJER

Operacija se odnosi na ulaganje u rekonstrukciju objekta za preradu proizvoda ribarstva i akvakulture, ukupne vrijednosti 8 milijuna kuna i javne potpore od 4 milijuna kuna (> 500 tisuća eura) te su radovi na objektu u tijeku.

Europska unija		
Naziv operacije: Rekonstrukcija objekta za preradu		
Ukupna vrijednost: 8.000.000,00 kuna		
Javna potpora: 4.000.000,00		
EU sufinanciranje: 3.000.000,00 kuna		
RH sufinanciranje: 1.000.000,00 kuna		
Operacija se sufinancira sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo		

Trajna informativna ploča

Korisnik je najkasnije tri mjeseca nakon završetka operacije dužan postaviti trajnu informativnu ploču značajne veličine (preporučene su dimenzije oko 65x50 cm, ako okolnosti dopuštaju) na mjesto koje je javnosti lako vidljivo, poput glavnog ulaza ili pročelja objekta/zgrade.

Trajna ploča mora sadržavati sve propisane elemente vidljivosti navedene u poglavlju 2. Elementi pod I. i III. moraju zauzimati najmanje 25% površine ploče. Uz navedeno, na ploči se moraju navesti naziv i vrsta operacije.

Europska unija Operativni program ZA POMORSTVO I RIBARSTVO Rekonstrukcija objekta za preradu Operacija je sufinancirana sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo	PRIMJER Operacija se odnosi na ulaganje u rekonstrukciju objekta za preradu proizvoda ribarstva i akvakulture, ukupne vrijednosti 8 milijuna kuna i javne potpore od 4 milijuna kuna (> 500 tisuća eura). Rekonstrukcija, tj. operacija je završena te je privremena ploča zamijenjena trajnom.

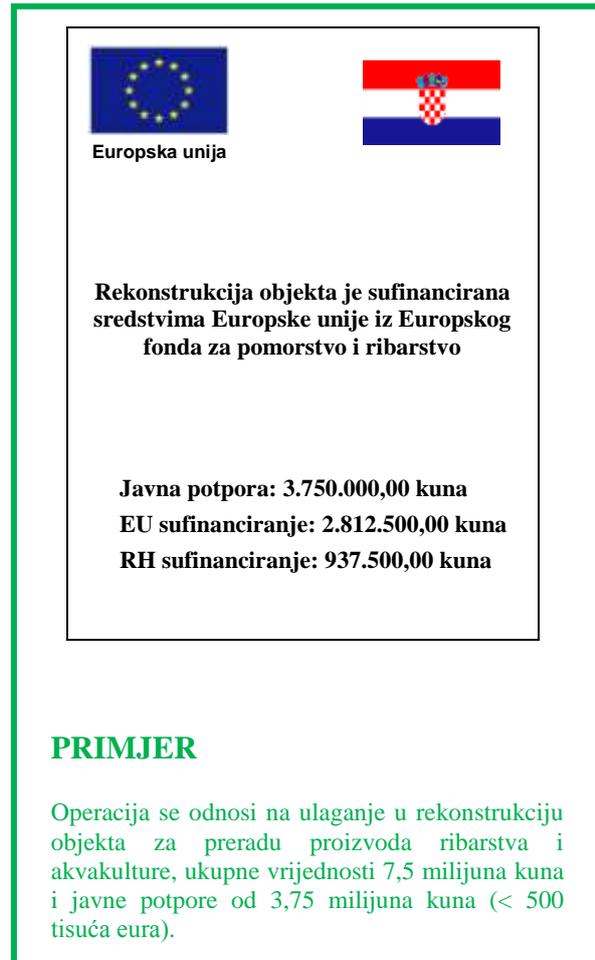
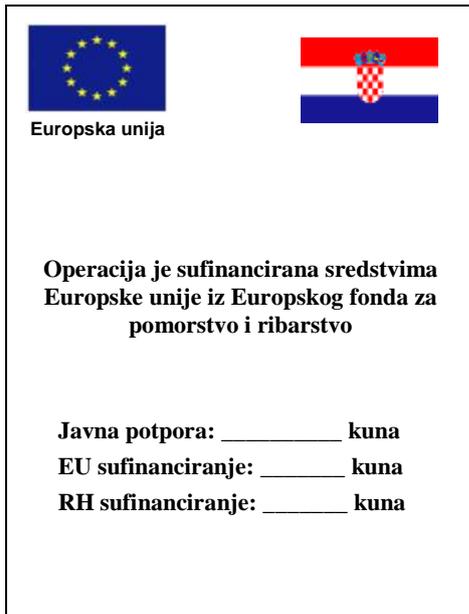
Trajna ploča mora ostati na mjestu ulaganja najmanje pet godina od datuma zadnje primljene uplate financijskih sredstava. Ploča može biti metalna, plastična ili od drugog odgovarajućeg materijala, uz uvjet da se ne ugrozi njena namjena i svrha tijekom propisanog razdoblja.

Ishođenje dozvole za postavljanje ploče na pročelje zgrada, ako je ista potrebna sukladno posebnim propisima, odgovornost je korisnika.

- b) Za operacije financiranja infrastrukture ili građevinskih radova, a kod kojih ukupna javna potpora dodijeljena za tu operaciju iznosi do i uključujući 500.000 eura, korisnik je obavezan ulaganje označiti na sljedeći način:

Informativni plakat

Korisnik je dužan operaciju označiti s najmanje jednim plakatom s informacijama o projektu. Plakat mora obavezno sadržavati elemente vidljivosti pod I., II. i III. te iznos javne potpore, EU i nacionalni dio. Logotip Operativnog programa (element pod IV.) te naziv operacije korisnik može uključiti ako želi.

Plakat mora biti najmanje veličine A3 te mora biti postavljen na mjesto koje je javnosti lako vidljivo, poput ulaza u objekt ili nekom drugom frekventnom mjestu u prostoru korisnika.

3.2. Financiranje kupnje fizičkih objekata

Operacije koje uključuju financiranje kupnje fizičkih objekata je potrebno označiti ovisno o iznosu javne potpore:

- a) Za operacije financiranja kupnje fizičkih objekata, a kod kojih ukupna javna potpora dodijeljena za tu operaciju iznosi više od 500.000 eura, korisnik je obavezan ulaganje označiti na sljedeći način:

Trajna informativna ploča

Korisnik je najkasnije tri mjeseca nakon završetka operacije dužan postaviti trajnu informativnu ploču značajne veličine (preporučene su dimenzije oko 65x50 cm, ako okolnosti dopuštaju) na mjesto koje je javnosti lako vidljivo, poput glavnog ulaza ili pročelja objekta/zgrade.

Trajna ploča mora sadržavati sve propisane elemente vidljivosti navedene u poglavlju 2. Elementi pod I. i III. moraju zauzimati najmanje 25% površine ploče. Uz navedeno, na ploči se moraju navesti naziv i vrsta operacije.

Europska unija

Operativni program
ZA POMORSTVO
I RIBARSTVO

**Kupnja maloprodajnog objekta za prodaju proizvoda
ribarstva**

Operacija je sufinancirana sredstvima Europske unije iz
Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo

PRIMJER

Operacija se odnosi na kupnju kioska u funkciji maloprodajnog objekta za prodaju proizvoda ribarstva, ukupne vrijednosti 8 milijuna kuna i javne potpore od 4 milijuna kuna (> 500 tisuća eura).

Trajna ploča mora ostati na mjestu ulaganja najmanje pet godina od datuma zadnje primljene uplate financijskih sredstava. Ploča može biti metalna, plastična ili od drugog odgovarajućeg materijala, uz uvjet da se ne ugrozi njena namjena i svrha tijekom propisanog razdoblja.

Ishođenje dozvole za postavljanje ploče na pročelje zgrada, ako je ista potrebna sukladno posebnim propisima, odgovornost je korisnika.

- b) Za operacije financiranja kupnje fizičkih objekata, a kod kojih ukupna javna potpora dodijeljena za tu operaciju iznosi do i uključujući 500.000 eura, korisnik je obavezan ulaganje označiti na sljedeći način:

Informativni plakat

Korisnik je dužan operaciju označiti s najmanje jednim plakatom s informacijama o projektu. Plakat mora obavezno sadržavati elemente vidljivosti pod I., II. i III. te iznos javne potpore, EU i nacionalni dio. Ostale elemente vidljivosti te naziv operacije korisnik može uključiti ako želi.

Plakat mora biti najmanje veličine A3 te mora biti postavljen na mjesto koje je javnosti lako vidljivo, poput ulaza u objekt ili nekom drugom frekventnom mjestu u prostoru korisnika.

3.3. Označavanje aktivnosti opremanja

Neovisno o iznosu javne potpore, korisnik je dužan opremu/predmete/prostorije/vozila/plovila označiti naljepnicom i to na sljedeći način:

Naljepnica treba biti istaknuta na vidljivom mjestu predmeta, a veličina će ovisiti o veličini predmeta koji se označava. Također, naljepnica treba biti odgovarajuće kvalitete, po mogućnosti plastificirana, kako bi se osigurala njezina dugotrajnost. Naljepnice za opremu moraju sadržavati osnovne elemente vidljivosti, tj. elemente pod točkama I. do IV., navedene u poglavlju 2. Na naljepnici kojom se označavaju pojedinačni predmeti/oprema može se navesti tip opreme koji se označava ili općenito navesti „oprema“.

PRIMJER

Operacija se odnosi na opremanje objekta za preradu proizvoda ribarstva i akvakulture. U okviru operacije nabavlja se i sortirka za ribu te se označava naljepnicom.

PRIMJER

Operacija se odnosi na nabavu ledomata za ribarsko plovilo (ledomat se nalazi na plovilu i vidljiv je).

Naljepnice za manje predmete (npr. olovka, USB i slično) moraju sadržavati samo element pod točkom I., tj. simbol Europske unije i referencu na Europsku uniju: Europska unija.

Ako je predmet potpore nabava/kupnja vozila, isto je također potrebno označiti naljepnicom/oslikavanjem. Naljepnica/oslikano područje treba biti istaknuto na vidljivom mjestu vozila, a veličina će ovisiti o veličini vozila koje se označava. Naljepnice/oslikano područje moraju sadržavati osnovne elemente vidljivosti, tj. elemente pod točkama I. do IV., navedene u poglavlju 2.

Prostorije koje su opremljene i/ili prilagođene iz sredstava operacije (npr. ako je namještaj/oprema u njima kupljena sufinancirana sredstvima iz EFPR-a) također trebaju biti adekvatno označene, pomoću naljepnice ili ploče/panoa postavljenih na vidljivom mjestu na ulazu u prostoriju ili u samoj prostoriji.

Ako operacija obuhvaća predmete koji se ne mogu pojedinačno fizički označiti naljepnicom (npr. nabava propelera za ribarsko plovilo ili nabava kaveza za uzgajalište na moru) ili se odnosi na ulaganja koja zbog svoje prirode nisu fizički vidljiva (npr. radovi na plovilu u svrhu osuvremenjivanja kabine), korisnik je dužan plovilo/vozilo/prostor/područje označiti pomoću jedinstvene naljepnice/ploče/panoa koji moraju sadržavati osnovne elemente vidljivosti, tj. elemente pod točkama I. do IV. iz poglavlja 2.

PRIMJER

Operacija obuhvaća sufinanciranje radova na ribarskom plovilu, tj. prilagodbu kabine plovila u svrhu zaštite od nepovoljnih vremenskih uvjeta (izolacija i slično)

Opremanje plovila sufinancirano je sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo

PRIMJER

Operacija obuhvaća ulaganje u nabavu energetski učinkovitog propelera za ribarsko plovilo kojeg zbog prirode nije moguće pojedinačno označiti naljepnicom.

PRIMJER

Operacija obuhvaća nabavu mreža i konopa za kaveze za uzgojnu instalaciju moru koje zbog prirode nije moguće pojedinačno označiti naljepnicom.

3.4. Komunikacijske i promotivne kampanje, informativni i edukativni događaji (izložbe, sajmovi, info dani, seminari)

Svi materijali koji su dio komunikacijskih i promotivnih kampanja ili događaja sufinanciranih iz sredstava EFPR-a moraju sadržavati osnovne elemente vidljivosti navedene u točkama I. do IV. u poglavlju 2. te informaciju o tome da su iste sufinancirane sredstvima Europske unije uz naznaku Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo.

(logotip korisnika)	
POZIVNICA	
<i>(naziv korisnika) Vas ima čast pozvati na (seminar, radionicu, sastanak, edukaciju i sl.) koje će se održati</i>	
dd/mm/gg u xx.xx sati u prostorijama <i>(naziv)</i> , <i>(adresa)</i>	
 Europska unija	Ovaj događaj je sufinanciran sredstvima iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo

POZIVNICA	
<i>Ministarstvo poljoprivrede Vas ima čast pozvati na svečano predstavljanje Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020. koje će se održati</i>	
<i>15. prosinca 2018. godine u 10:00 sati u prostorijama Ministarstva poljoprivrede, Ulica grada Vukovara 78, Zagreb</i>	
 Europska unija	Ovaj događaj je sufinanciran sredstvima iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo

PRIMJER

Predmet potpore je organizacija svečanog predstavljanja Operativnog programa od strane Ministarstva poljoprivrede, a koja obuhvaća troškove prostora, ozvučenja, prehrane i osvježenja, tumačenja i slično te je sudionike potrebno o tome informirati već kod upućivanja poziva za sudjelovanje

Korisnik mora osigurati da sudionici događaja budu svjesni da je događaj ili sudjelovanje na događaju sufinancirano sredstvima Europske unije, postavljanjem EU i hrvatske zastave, pomoću postera, banera, natpisa ili na neki drugi prikladan način koji osigurava vidljivost.

Europska unija

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

Svečano predstavljanje Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo
Republike Hrvatske za programsko razdoblje 2014.-2020.
Zagreb, 15. prosinca 2018. godine

Operativni program
ZA POMORSTVO
I RIBARSTVO

Ovaj događaj je sufinanciran sredstvima iz
Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo

PRIMJER

Predmet potpore je organizacija svečanog predstavljanja Operativnog programa od strane Ministarstva poljoprivrede, a koja obuhvaća troškove prostora, ozvučenja, prehrane i osvježenja, tumačenja i slično. Kako bi se informiralo sudionike o navedenome, na ulazu u prostor i/ili u samom prostoru u kojem se događanje održava, istaknut je natpis sa informacijama o događaju i naznakom o sufinanciranju.

Korisnik je materijale koji su dio komunikacijskih i promotivnih kampanja označiti sukladno ovim Pravilima i u ranijoj fazi (npr. prije podnošenja Zahtjeva za potporu, Odluke o dodjeli

sredstava, Zahtjeva za isplatu, isplate) u slučaju kada ih planira distribuirati, tj. kada iste neće biti moguće provjeriti redovnom kontrolom/ex-post kontrolom. Pravila i primjeri za brošure, letke i slično su navedeni u poglavlju 3.5., a za audio i video materijale u poglavlju 3.6.

Što se tiče događaja koji su predmet potpore, korisnik je iste obavezan označiti za vrijeme njihovog održavanja, neovisno o tome kada se isti održavaju (prije ili nakon objave natječaja, prije ili nakon podnošenja Zahtjeva za potporu, prije ili nakon donošenja Odluke o dodjeli sredstava) te neovisno o tome da li se za događaj provodi fizički kontrola na terenu za vrijeme trajanja događaja ili se održavanje događaja dokazuje fotografijama, potpisnim listama i sličnom dokumentacijom. U protivnome, trošak organizacije događaja neće biti prihvatljiv za isplatu jer kontrolom na terenu neće biti moguće potvrditi da je korisnik ispunio obvezu označavanja.

Slijedom toga, korisnik je dužan na ulazu u prostor i/ili u samom prostoru u kojem se događanje održava, istaknuti natpis sa informacijama o događaju i naznakom o sufinanciranju, u skladu sa ovim Pravilima (vidjeti prethodni primjer). Nadalje, korisnik je dužan o mjestu i vremenu održavanja događanja obavijestiti Upravljačko tijelo. Ako se održavanje događaja dokazuje dokumentacijom, korisnik je za vrijeme događaja obavezan fotografirati poster, baner, natpis ili drugi oblik kojim je označio sufinanciranje događaja u skladu sa ovim Pravilima te fotografije dostaviti uz Zahtjev za isplatu.

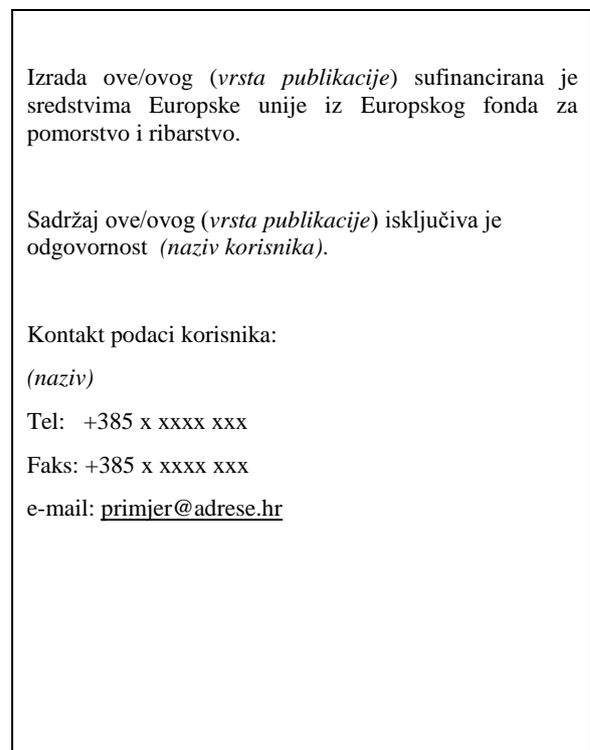
Što se tiče poziva/pozivnica na događaj čija je organizacija predmet potpore, isti također moraju biti označeni, tj. sadržavati informaciju o sufinanciranju i obvezne elemente vidljivosti (vidjeti prethodno navedene primjere), također neovisno o tome kada se isti održavaju (prije ili nakon objave natječaja, prije ili nakon podnošenja Zahtjeva za potporu, prije ili nakon donošenja Odluke o dodjeli sredstava). Dodatno, ako se poziv/pozivnice izrađuju u tiskanom obliku te je i trošak izrade predmet potpore, potrebno je primijeniti pravila kao i za promotivne materijale, tj. prije upućivanja pozivnica (distribucije) obavijestiti Upravljačko tijelo u svrhu kontrole u ranijoj fazi u okviru koje se provjerava fizički da li su pozivnice stvarno izrađene, u količini i prema traženim specifikacijama, te da li su propisno označene.

3.5. Publikacije i promotivni materijali (letci, brošure, priručnici, itd.)

Naslovna stranica publikacija (npr. vodiča ili priručnika) ili promotivnih/edukativnih/informativnih materijala (npr. letak, brošura, slikovnica i slično) mora jasno identificirati da je izrađena u okviru aktivnosti koju sufinancira Europska unija. Elementi vidljivosti navedeni u točkama I. i II. iz poglavlja 2. trebaju biti smješteni na naslovnoj stranici dok elementi navedeni u točkama III. i IV., uz informaciju o ulaganju može biti na ili naslovnoj ili na prvoj sljedećoj stranici publikacije dok u slučaju materijala koji prema obliku imaju jednu stranicu (npr. jednostrani letak), svi elementi moraju biti smješteni na jednoj stranici. Osim navedenog, publikacija kao što je vodič ili priručnik kojim se pružaju određene informacije i/ili upute mora sadržavati i izjavu o isključenju odgovornosti i to navođenjem sljedećeg teksta: „Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost (*naziv korisnika*)“. Isključenje odgovornosti može biti smješteno ili na prvoj ili na posljednjoj unutarnjoj stranici publikacije. Poželjno u publikaciji navesti i kontakt podatke korisnika, ukoliko je isto primjenjivo ovisno o prirodi publikacije.

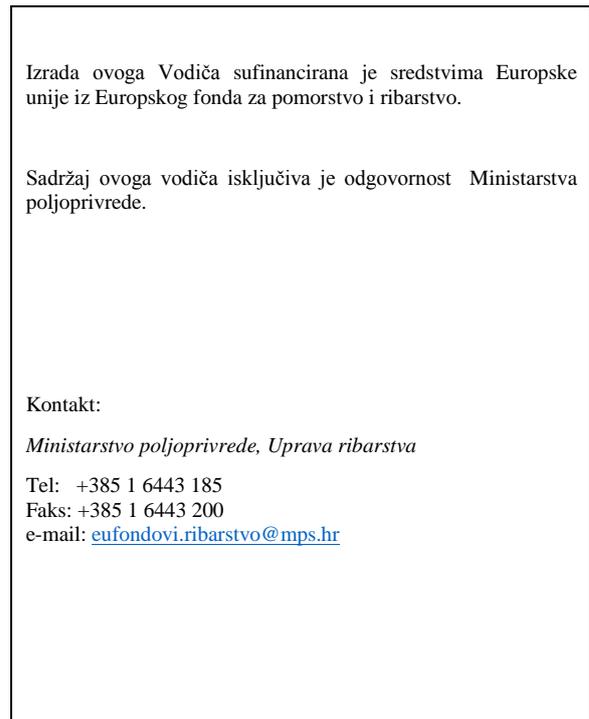
Naslovna stranica

Prva stranica

Naslovna stranica

Prva stranica

PRIMJER

Predmet potpore je izrada Vodiča za korisnike mjera Operativnog programa. Na naslovnoj stranici su navedeni elementi vidljivosti I., II. i III. (Amblem EU, upućivanje na EU, zastava RH i logotip OP-a), a na prvoj sljedećoj upućivanje na EFPR i isključenje od odgovornosti.

PRIMJER

Predmet potpore je izrada slikovnice u okviru promotivne kampanje. U ovom slučaju su svi obvezni elementi vidljivosti navedeni na naslovnoj stranici (amblem EU, upućivanje na EU, zastava RH, upućivanje na EFPR i logotip OP-a).

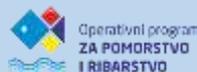
Susret sa dupinima PRAVILA PONAŠANJA

- Ne usmjeravajte plovilo izravno prema opaženim životinjama
- Ako im se želite približiti, učinite to polako, brzinom manjom od 5 čv (9 km/h), slijedeći paralelno smjer njihova kretanja. Izbjegavajte nagle promjene smjera ili brzine.
- Ne proizvodite iznenadne zvukove motorom.
- Osigurajte da je u krugu od 100 m od životinje samo jedno plovilo, a u krugu od 200 m ne više od tri plovila.
- Ne ostajte u njihovoj blizini duže od 30 minuta.
- Ako kod životinja primijetite znakove uznemirenosti ili ako primijetite majke s mladuncima, odmah (promjenom smjera, bez ubrzavanja) napustite područje susreta.
- Područje susreta napustite usmjeravajući plovilo suprotno od pravca kretanja životinja, postupno ubrzavajući tek kad je plovilo udaljeno više od 200 m od dupina
- Zbog Vaše i njihove sigurnosti ne plivajte i ne ronite s njima, ne hranite ih niti ih pokušavajte dodirivati.
- Ne bacajte smeće u more i ne ostavljajte ga na obali i plažama; dupini mogu slučajno progutati plastične vrećice što može uzrokovati njihovo uganjanje.
- Svako namjerno uznemiravanje dupina ili kita prijavite Sektoru inspeksijskog nadzora zaštite prirode pri Upravi za inspeksijske poslove Ministarstva zaštite okoliša i energetike i nadležnoj policiji

PRIMJER

Predmet potpore je izrada i tisak jednostranog letka formata A5.

Na letku su istaknuti svi obvezni elementi vidljivosti (amblem EU, upućivanje na EU, zastava RH, upućivanje na EFPR i logotip OP-a).

EUROPSKA UNIJA

Sufinancirano sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo

Sav pisani/tiskani materijal treba biti dostupan i u elektroničkom obliku, kako bi se mogao poslati e-mailom ili postaviti na internetsku stranicu.

Korisnik je obavezan materijale označiti sukladno ovim Pravilima i u ranijoj fazi ako ih planira distribuirati, tj. kada iste neće biti moguće provjeriti kontrolom na terenu. Navedeno se primjenjuje za sve materijale koji su predmet potpore, neovisno o tome da li je u trenutku distribucije materijala objavljen natječaj za dodjelu potpore ili, u odnosu na troškove tih materijala, podnesen Zahtjev za potporu i/ili donesena Odluka o dodjeli sredstava i/ili podnesen Zahtjev za isplatu. Slijedom toga, korisnik je dužan o distribuciji materijala obavijestiti Upravljačko tijelo, a u svrhu provođenja kontrole u ranijoj fazi u okviru koje će se provjeriti obveza označavanja materijala koji neće biti dostupni prilikom redovne kontrole.

Na primjer, korisnik izrađuje promotivne brošure za koje planira zatražiti potporu na natječaju koji u trenutku izrade brošure nije objavljen te, ako trošak bude odobren, iste uključiti u Zahtjev za isplatu. Korisnik izrađene brošure planira i distribuirati prije podnošenja Zahtjeva za potporu te iste neće biti moguće provjeriti redovnom kontrolom na terenu prije isplate niti ex-post kontrolom. U ovom slučaju, korisnik brošure mora izraditi na način da iste označi u skladu sa ovim Pravilima, neovisno o tome da li je za taj trošak dodijeljena potpora ili ne, te prije distribucije istih obavijestiti Upravljačko tijelo u svrhu kontrole u ranijoj fazi. U protivnome, trošak brošura neće biti prihvatljiv jer kontrolom neće biti moguće potvrditi da je korisnik ispunio obvezu označavanja.

3.6. Audio i video materijali

Audio i video materijali čija se izrada i/ili emitiranje/prikazanje financiraju iz EFPR-a se označavaju na odgovarajući način, ovisno o tipu sadržaja. Kod audio materijala se informacija o sufinanciranju navodi glasovno te se pri završetku audio materijala izjavljuje najmanje sljedeća rečenica: „Sufinancirano sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo“. Ovisno o trajanju audio sadržaja, korisnik može rečenicu o sufinanciranju proširiti i informacijom da je sadržaj sufinanciran iz Operativnog programa: „Sufinancirano sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo kroz Operativni program za pomorstvo i ribarstvo“. Kod navođenja izjave o sufinanciranju, korisnik može istu i specificirati te navesti, na primjer: „Ovaj oglas je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo“

U slučaju video sadržaja koji će se prikazivati na televiziji, web-u, drugim oglasnim platformama ili u okviru bilo kojih drugih događaja ili distribuirati prema trećim stranama, isti je potrebno označiti obveznim elementima vidljivosti iz poglavlja 2. i to elementima pod točkama I., II., III. i IV. Slijedom toga, u video sadržaj je potrebno uključiti kadar/kadrove koji sadržava/ju navedene elemente i glasovnu informaciju o sufinanciranju (izgovorenu rečenicu): „Sufinancirano sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo“. Kod navođenja izjave o sufinanciranju, korisnik može istu i specificirati te navesti, na primjer: „Ovaj video je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo“.

Korisnik uz obvezne elemente može uključiti i druge elemente, kao što je logotip korisnika, ali vodeći računa o pravilima za korištenje drugih logotipa uz amblem EU, kako je navedeno u poglavlju 2.

U odnosu na oba tipa sadržaja, u slučajevima kada se istima pružaju određene informacije i/ili upute, tj. kada sadržaji nisu promotivnog/reklamnog karaktera, isti moraju sadržavati i izjavu o isključenju odgovornosti i to navođenjem/izgovaranjem sljedećeg teksta: „Ovaj sadržaj je isključiva je odgovornost (*naziv korisnika*)“.

Korisnik je audio i video sadržaje za koje se planira zatražiti isplata obvezan označiti prilikom izrade odnosno prije njihovog emitiranja/prikazivanja, neovisno o tome kada se isti održavaju (prije ili nakon objave natječaja, prije ili nakon podnošenja Zahtjeva za potporu, prije ili nakon donošenja Odluke o dodjeli sredstava). Dodatno, korisnik je dužan izraditi audio ili video sadržaj dostaviti Upravljačkom tijelu uz Zahtjev za isplatu te, u slučaju da je predmet potpore i emitiranje/prikazivanje toga sadržaja, odgovarajuće dokaznice kojima se može potvrditi izvršenje usluge emitiranja/prikazivanja prema traženoj i odobrenoj specifikaciji/zahtjevima koje je korisnik dogovorio sa pružateljem usluge.

Na primjer, korisnik je podnio Zahtjev za potporu za izradu i emitiranje video oglasa na televiziji. Planirani početak emitiranja je neposredno nakon podnošenja Zahtjeva za potporu, tj. prije donošenja Odluke o dodjeli sredstava. U ovom slučaju, korisnik video oglas mora izraditi na način da isti označi u skladu sa ovim Pravilima, neovisno o tome da li je u tom trenutku za taj trošak dodijeljena potpora ili ne. U protivnome, trošak izrade i/ili emitiranja video oglasa neće biti prihvatljiv jer kontrolom neće biti moguće potvrditi da je korisnik ispunio obvezu označavanja.

3.7. Internetska stranica

Ako postoji, internetska stranica korisnika na kojoj se nalaze podaci o sufinanciranoj operaciji, mora sadržavati: naziv operacije, kratki opis operacije, uključujući ciljeve i očekivane rezultate te financijsku potporu, odnosno ukupnu vrijednost operacije.

Internetska stranica se mora označiti i ako je korisnik ostvario potporu za izradu internetske stranice.

Osnovni elementi vidljivosti navedeni u točkama I. do IV. u poglavlju 2. trebaju se nalaziti na njezinoj naslovnoj stranici, a upućivanje na Europski fond za pomorstvo i ribarstvo mora biti vidljivo unutar područja prikaza digitalnog uređaja bez potrebe pomicanja prozora prema dolje. Amblem unije na internetskim stranicama prikazuje se u boji.

4. GRAFIČKE NORME ZA IZRADU AMBLEMA UNIJE I DEFINICIJA STANDARDNIH BOJA

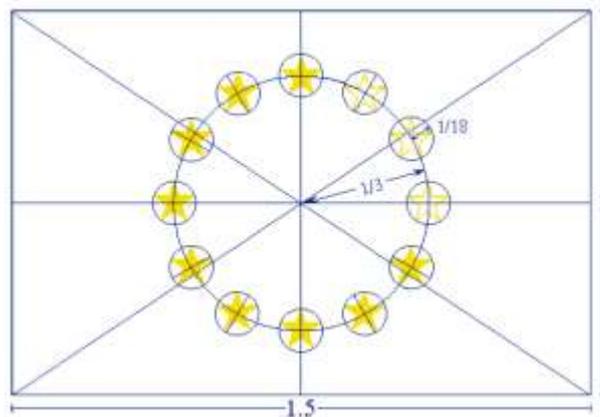
SIMBOLIČAN OPIS

Na nebeskoplavoj podlozi 12 zlatnih zvijezda oblikuje krug koji prikazuje povezanost naroda Europe. Broj zvijezda je nepromjenjiv, a broj dvanaest simbolizira potpunost i jedinstvo.

HERALDIČKI OPIS

Na nebeskoplavoj podlozi nalazi se krug od 12 zlatnih petokrakih zvijezda čiji se krakovi ne dodiruju.

GEOMETRIJSKI OPIS

Amblem ima oblik plave pravokutne zastave čija je osnovica jedan i pol puta dulja od stranice. Dvanaest zlatnih zvijezda nalazi se na jednakoj udaljenosti i tvore nevidljivi krug čije je središte sjecište dijagonala pravokutnika. Polumjer kruga jednak je trećini visine stranice pravokutnika. Svaka zvijezda ima pet krakova koji su na obodu nevidljiva kruga čiji je polumjer jednak jednoj osamnaestini visine stranice pravokutnika. Sve su zvijezde uspravne, tj. jedan je krak okomit, a dva su kraka u vodoravnoj liniji pod pravim kutom na okomiti rub pravokutnika. Krug je uređen tako da su zvijezde raspoređene kao brojanik na satu. Njihov je broj nepromjenljiv.

PROPISANE BOJE

Amblem je u sljedećim bojama:

- PANTONE REFLEX BLUE za površinu pravokutnika,
- PANTONE YELLOW za zvijezde.

ČETVEROBOJNI POSTUPAK

Ako se upotrebljava četverbojni postupak, napravite dvije standardne boje uporabom četiriju boja četverbojnog postupka.

PANTONE YELLOW postiže se uporabom 100 % „Process Yellow”.

PANTONE REFLEX BLUE postiže se miješanjem 100 % „Process Cyan” i 80 % „Process Magenta”.

INTERNET

PANTONE REFLEX BLUE na mrežnoj paleti odgovara boji RGB:0/51/153 (heksadecimalni zapis: 003399), a PANTONE YELLOW na mrežnoj paleti odgovara boji RGB: 255/204/0 (heksadecimalni zapis: FFCC00).

JEDNOBOJNI REPRODUKCIJSKI POSTUPAK

Ako upotrebljavate crnu boju, nacrtajte crni pravokutnik i otisnite crne zvijezde na bijeloj podlozi.

Ako upotrebljavate plavu boju (Reflex Blue), za podlogu upotrijebite 100 % Reflex Blue, a zvijezde neka budu u negativ- bijeloj boji.

REPRODUKCIJA NA PODLOZI U BOJI

Ako ne postoji druga mogućnost osim pozadine u boji, pravokutnik neka ima bijeli obrub čija širina mora biti jednaka 1/25 visine pravokutnika.

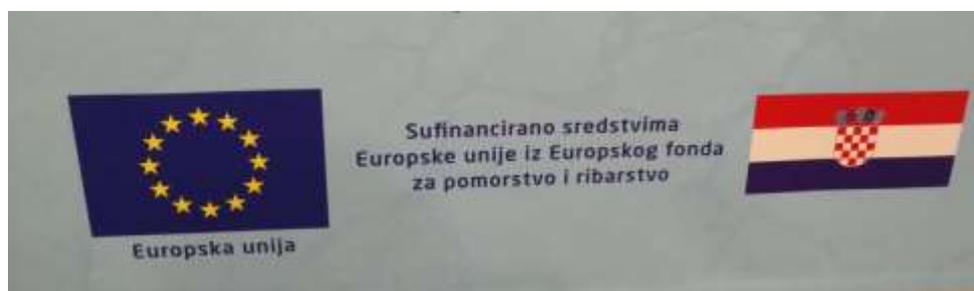

Za više informacija i upute vidjeti:

http://ec.europa.eu/dgs/communication/services/visual_identity/pdf/use-emblem_en.pdf

PRILOG I. Primjeri/fotografije ispravno označenih predmeta

Primjer 1: Banner

Primjer 2: Kemijska olovka

Primjer 3: Privjesak

Primjer 4: Promotivna vrećica

Primjer 5: Slikovnica

Naslovna stranica

- NAKLADNIK: MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE •
- ADRESA NAKLADNIKA: ULICA GRADA VUKOVARA 78, 10 000 ZAGREB •
- NAPISALA I ILUSTRIRALA: ANDREA PETRLIK •
- PRIPREMA ZA TISAK Dječja knjiga •
- LEKTURA: JAKOV LOVRIĆ •
- TISKANO U HRVATSKOJ •
- NAKLADA: 50 000 PRIMJERAKA •
- PRVO IZDANJE: KOLOVOZ 2018. •

© MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE. SVA PRAVA PRIDRŽANA.

Operativni program
**ZA POMORSTVO
I RIBARSTVO**

Europska unija

Sufinancirano sredstvima Europske unije iz
Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo

Zadnja stranica (unutrašnja)

Primjer 6: Info pult

Primjer 7: Torba

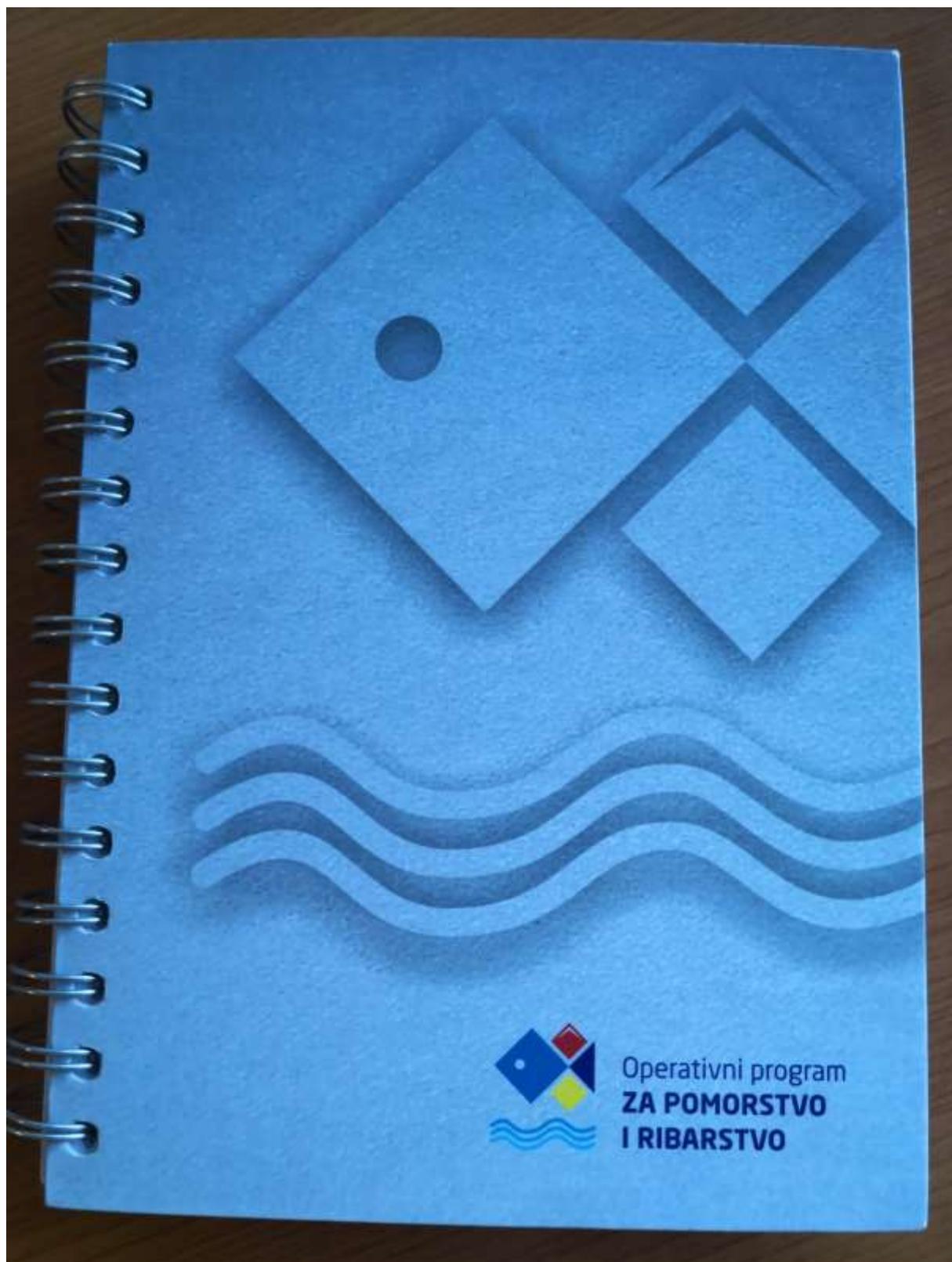

Primjer 8: Kišobran

Primjer 9: Notes

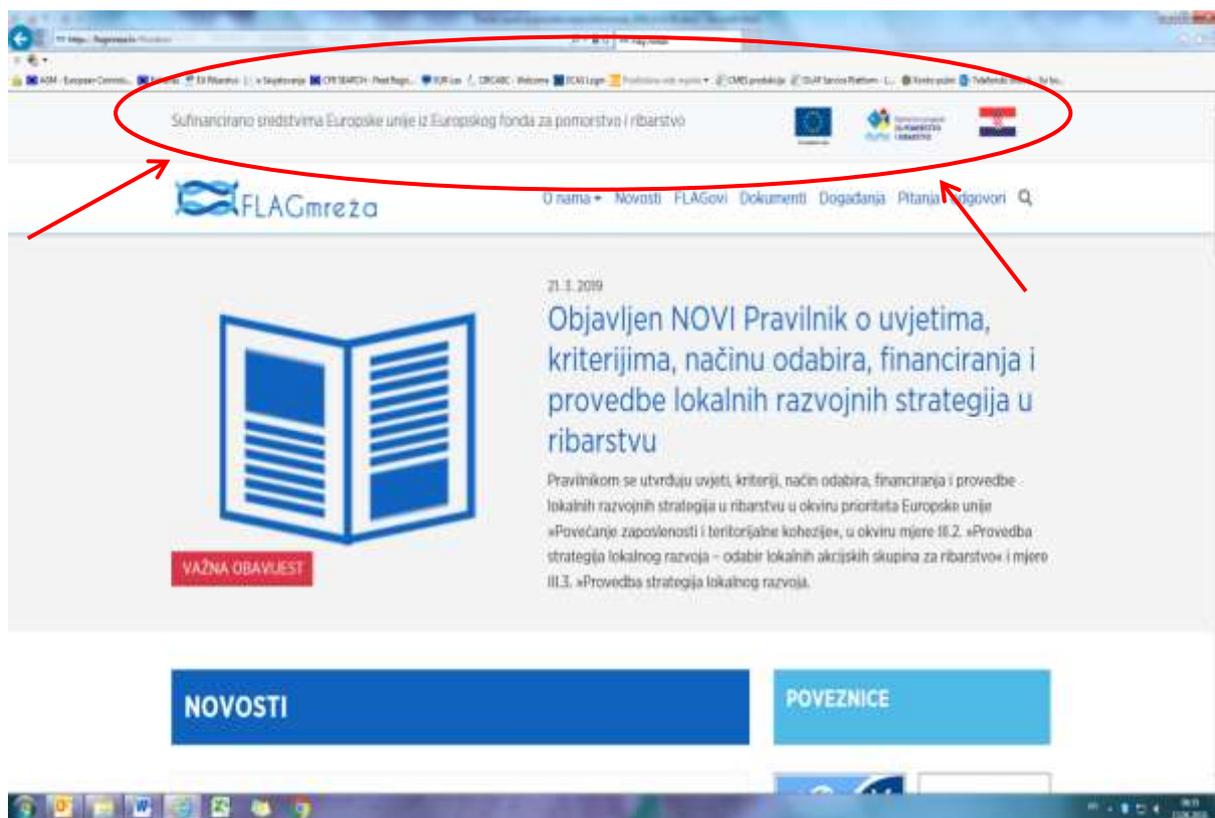

Primjer 10: Plakat koji pruža informacije o događaju

Primjer 11: Internetska stranica

Primjer 12: Promotivni video materijal

Video [Novi sustav nadzora i kontrole ribarstva u Republici Hrvatskoj](#)

Isječci video materijala na kojima je vidljivo označavanje:

